

kan kun anbefale, at man anvender det. Men det behøver ikke nødvendigvis at blive koblet sammen med et balanceregnskab. Vores betænkkeligheder ved balanceregnskabet går på, at hvis det er sådan, at landmanden får en stor økonomisk gevinst af at industrialisere husdyrbruget mest muligt, er vi noget nervøse for, om ikke den forbedring, man kunne opnå for miljøet, ville komme til at gå for meget ud over bl.a. dyrevelfærd.

Jeg vil nævne et enkelt eksempel: Hvis man har en malkekvægsbesætning, vil det sandsynligvis være en økonomisk fordel for bonden at beholde malkekøerne inde hele året, fordi man dermed bedre kan indkapsle det ammoniakudslip og det kvælstofudslip, der ellers ville komme, når køerne går rundt og klatter ude på græsmarken i sommervarmen. Det er jo dejligt at se på, og det er jo rart for køerne, men det er selvfølgelig ikke så rart for bondens pengepung, hvis det er sådan, at det koster penge, hver gang det foregår.

Kl. 18.45

Der er også problemer med dybstrøelse. Vi ved jo, at jo mere industrialiserede tingene er, desto bedre kan man styre kvælstoftabet. Vi er nogle – jeg tror også, det gælder Enhedslisten – der ønsker stor dyrevelfærd og også ønsker at bevare mulighederne for at producere husdyr på dybstrøelse, men det vil også volde vanskeligheder, så vidt jeg kan se.

Jeg skal heller ikke undlade at sige, at jeg synes også, det er lidt bekymrende, at de allerstørste svineproducenter faktisk støtter balanceregnskabet. Der behøver jo ikke at være noget galt i, at Enhedslisten og de allerstørste svinebaroner har de samme holdninger til en sag, men jeg har det nu altid sådan, at når de store svineproducenter støtter en sag, tænker jeg lige en gang mere over, om det nu også kan være til gavn for den almindelige befolkning og de almindelige bønder, at man kører ad den vej. Det er sådan noget, vi gerne vil have med i overvejelserne.

Så vil jeg godt sige, at sådan som vi kender kvælstofreguleringen nu efter vandmiljøhandlingsplan II, er den jo bureaukratisk. Men den virker egentlig rimelig godt, og man kan faktisk skruer på knapperne, hvis man ønsker det. Man kan altså godt ændre normerne og ændre de forhold, der er gældende i dag, så vi mener, man skal være noget forsigtig med at ændre strategi midt i vadestedet.

Vi vil gerne diskutere punktafgifterne på kunstgødning, som er begrundet med energifor-

bruget og naturbelastningen ved udvikling af produktionen. Vi vil naturligvis diskutere beslutningsforslaget, men jeg har altså her udtrykt SF's forskellige bekymringer i forbindelse med de afledte ting, der kan ske ved at indføre denne balanceafgift.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Vi kan jo gå dybere ned i det senere, men jeg vil bare sige, at det ligger i vores tankegang, at man ikke skal tage græsarealerne med. Såkaldt fikseret kvælstof skal ikke være med i det, der skal være afgift på, fordi der skal tilskyndes til, at man har græsarealer og et større sædskift og dermed også dyrene ud på markerne i stedet for, som hr. Touborg var inde på, at man får problemer med dyrevelfærd, fordi de bliver stablet op hele året rundt inde i staldene.

Det er vi meget opmærksomme på, og afgiftsmodellen løser faktisk et stykke hen ad vejen problemet, fordi den tilskynder til større græsarealer. Det er noget teknisk, som jeg gerne vil drøfte nærmere med hr. Touborg, og jeg tror, jeg vil være i stand til at overbevise hr. Touborg om, at det faktisk vil være til fordel for dyrevelfærd.

Så vil jeg bare tilføje, at ud over de ting, der ligger i vandmiljøplanen, har vi jo også regler om staldenes indretning i den øvrige landbrugslovgivning. De regler er langtfra gode nok, det er et helt kapitel for sig selv, og jeg er enig med hr. Touborg i, at de regler skal gøres langt bedre. Men jeg vil godt advare imod, at vi blander det alt for meget sammen med vandmiljøplanen, for så tror jeg, vi hverken får vandmiljø eller dyrevelfærd.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er meget enig med Enhedslistens ordfører i, at der er regler for staldene. Men jeg er også enig i den hentydning, jeg synes der var i Enhedslistens ordførers melding om, at de regler ikke er nær gode nok, og jeg kan godt tilføje, at de bliver tilsyneladende overhovedet ikke overholdt. Der er et meget langt skridt endnu, inden de ting er på plads.

Vedrørende græsarealer, der holdes fri af afgiften: Det, hr. Keld Albrechtsen sagde, er jo rigtigt, men sagen er jo også, at det ikke kun er et spørgsmål om, at arealerne holdes fri. Det er også et spørgsmål om, at i det industrialiserede landbrug, hvor dyrenes gødning bliver omsat til